

matike chápania a vysvetľovania]. Preplnená prednášková miestnosť a čulá diskusia svedčila o tom, že tieto podujatia v apríli a máji 1990 vzbudili živý záujem, zvedavosť a vyvolali ohlas u študentov, učiteľov, ďalších odborníkov i širšej verejnosti. Po prednáškach pokračovali diskusie s hosťami z Viedne na Katedre filozofie a dejín filozofie FFUK nielen o odborných filozofických problémoch, ale aj o otázkach vysokoškolskej a stredoškolskej výučby filozofie, problematike študijnej literatúry, organizácii a zameraní filozofického výskumu, o možnostiach spolupráce na ďalších spoločenských podujatiach a projektoch. Záujem, ktorý je na oboch stranách, je zárukou toho, že nadviazané prvé kontakty nadobudnú systematickejšiu a aj špecifickejšiu recipročnú podobu spolupráce medzi týmito dvomi univerzitnými filozofickými pracoviskami, ktorú podporuje aj vedenie škôl.

Ladislav Kiczko

FILOZOFICKÉ SYMPÓZIUM O CANETTIHO DIELE MASA A MOC VO VIEDNI

Elias Canetti a filozofia? Nuž, nie je to samozrejmalá asociácia. Aby ňou bola, konať sa v dňoch 3. až 6. mája tohto roku vo Viedni sympóziu s medzinárodnou účasťou, ktoré poriadala viedenská *Uránia*. Jeho vedeckým organizátorom bol dr. John Pattillo-Hess. Sympóziu zahájila Dr. Ursula Pasterková, radkyňa mesta Viedne, zastupujúca rezort kultúry, ktorá sa vo svojom prejave zmienila o význame Eliasa Canettiho pre rozvoj kultúry spätý s menom tohto mesta a o prítomnosti tohto typicky viedenského jazyka a ambiente v jeho diele. Zhromaždených pozdravil aj riaditeľ *Uránie* Dr. Wilhelm Petrasch. Treba povedať, že sympóziu nebolo číro akademickou záležitosťou — stretnutím vedcov a publicistov a výmenou ich názorov, ale v prvom rade podujatím organizovaným pre širokú kultúrne interesovanú verejnosť.

Masa a moc je osobitým dielom. Hoci autor k jej napísaniu preštudoval nepreberné množstvo literatúry, nepodáva čitateľovi prehľad a správu o náhľadoch rozličných autorov, ale jednoduchými, výstižnými, zbytočného učenecského balastu zbavenými vetami ho transponuje priamo do diania a tajov masy a moci, týchto takpovediac prafenoméno-života. Canettiho opus patrí dnes už ku klasike diel venovaných mase, moci a ich pôsobeniu. Canetti však mocou fascinovaný nie je a masa mu nenaháňa strach. Pozná totiž i takú masu, ktorá je utláčaná „svorkou“ mocipánov a usiluje o svoje oslobodenie sa. Tento druh emancipujúcej sa masy bol viac či menej témou príspevkov tohto sympózia. Predniesli ich: Iring Fetscher (SRN): *Masa a moc a vysvetlenie totalitných spoločností*; Éva Kocziszky (Maďarsko): *Stanúť sa potravou dravcov*; John Pattillo-Hess (Rakúsko/Chile): *Úzke a široké telo moci*; Steffen Dietzsch (NDR): *Život ako utrpenie*; Ante Stamač (Juhoslávia): *Prežívajúci v našej dobe: porazený autor a jeho antihrdina*; Penka Angelova (Bulharsko): *Moc básnika: teória a literatúrna prax*; Michael Benedikt (Rakúsko): *Nositelia elit: organizátori nás alebo skrotení vampíri?*; Jacques Poulain (Francúzsko): *Autizmus nás a súdnosť národov*; Rita Bischofová (SRN): *Autopsia moci*; Urs Marti (Švajčiarsko): *Canettiho pojem moci vo svetle koncepcií Hanny*

Arendtovej a Michela Foucaulta; Tibor Pichler (ČSFR): *Canetti „u nás“*; Hans A. Pestalozzi (Švajčiarsko): *Strach mocných je našou nádejou*.

Tenorom sympózia bolo hľadať nové, človeku neodcudzené a násilie vy-
lučujúce zaobchádzanie s mocou: človek toho veľa vie a veľa zmôže, moc
jedného je však nezriedka utrpením druhého a aby tomu tak nebolo, je mrav-
ným ponaučením prýštiacim z Canettiho diela.

Tibor Pichler